

A fost unul dintre cei mai valoroși fotbaliști români în anii celui de-al Doilea Război Mondial. A făcut spectacol în tricoul echipei Carmen și a ajuns o legendă la Rapid. Are 18 meciuri disputate și două goluri marcate pentru naționala României. A antrenat formații precum Dinamo, Rapid, naționala de tineret a României, dar și două grupări din Algeria. Revista „Independența Română - Independența prin cultură” vă prezintă în rândurile de mai jos povestea lui Bazil Marian, căruia, prin prisma forței șutului său, i s-a spus și „Bombardierul”.

ORI LA RAPID, ORI LA PUȘCĂRIE!

Bazil Marian s-a născut la data de 7 noiembrie 1922, în localitatea Uioara (astăzi, Ocna Mureș), județul Alba. A fost atras de fotbal din fragedă pruncie, când bătea mingea pe maidanul din spatele casei în care locuia, iar la vârsta de 11 ani s-a legitimat la echipa locală Solvay. În 1938, a debutat la „seniori”, în tricoul formației Victoria Cluj, unde a jucat până în 1940, când gruparea ardeleană a retrogradat în divizia secundă. S-a transferat la Mica Brad, echipa companiei cu același nume care cumpăraseră complexul aurifer din zona Brad și a devenit în foarte scurt timp vedeta clubului. Tot în 1940, la 1 iunie, Bazil Marian a debutat și în echipa națională a României, într-un meci amical cu Germania (scor 1-4), disputat pe fostul stadion ANEF (ulterior, Republicii, dărâmat pentru a face loc Casei Poporului).

În 1941, Bazil Marian a ajuns la Carmen București, clubul patronat de industriașul Dumitru Mociorniță. În acei ani, însă, fotbalul a fost pus în umbră de cel de-al Doilea Război Mondial, iar în țară nu s-au mai disputat competiții oficiale, ci doar așa-numitul „campionat de război”. După reluarea campionatului divizionar, în decembrie 1946, Carmen a câștigat fără drept de apel, 6-0, duelul cu marea rivală Ciocanul. Legenda spune că, la un moment dat, în timpul aceluși meci, Bazil Marian a luat o acțiune pe cont propriu, a driblat tot ce i-a ieșit în cale (inclusiv portarul advers) și, înainte de a trimite mingea în poartă cu călcâiul, s-a așezat cu fundul pe ea și, cu mâna streășină la ochi, se făcea că își mai caută un adversar!

În 1947, echipa Carmen a fost exclusă din campionat de autoritățile comuniste, pe motiv că „este un cuib de dușmani ai poporului”. Bazil Marian și colegul său Valentin Stănescu au vrut să emigreze în Italia, dar au fost prinși pe puntea vaporului cu care încercau să fugă din țară. Fiindu-le recunoscută valoarea, celor doi li s-a propus să joace la o echipă muncitorească, pentru a nu ajunge la închisoare, și așa au fost legitimați la Rapid.

A BĂUT ȚUICĂ ÎN TIMPUL UNUI MECI

Bazil Marian i-a cucerit repede pe suporterii din Giulești prin driblingurile sale năucitoare și șuturile năpraznice de la distanță, motiv pentru care i s-a spus „Bombardierul”. „Țin cu Rapid datorită lui

DIN ISTORIA SPORTULUI ROMÂNESC - POVEȘTEA LUI BAZIL MARIAN, „BOMBARDIERUL DIN GIULEȘTI”

Bazil Marian. Tocmai ce se transferase de la Carmen. Ce jucător fantastic, uimitor, nemaipomenit! — Vrăjea mingea, vrăjea adversarul, mă vrăjea pe mine și pe încă vreo 15.000 de nebuni din tribunele Giuleștiului”, mărturisea, cu ani în urmă, regretatul actor Florian Pittiș.

În 1950, într-un meci cu CFR Timișoara, Bazil Marian a șutat puternic de la 18 metri, iar mingea s-a dus ca ghiuleaua în poartă, rupând plasa. Partida a fost întreruptă minute bune, până când arbitrul s-a dumirit de ce balonul se dusesese în spatele porții, iar portarul timișorenilor, celebrul Dumitru Pavlovici (care apăruse buturile echipei României în meciurile cu Cuba, de la Campionatul Mondial din 1938), spunea după meci: „Cel mai bucuros că a fost gol sunt eu. Dacă șutul m-ar fi izbit în plin, ajungeam direct la spital”. O altă poveste intrată în folclorul fotbalistic românesc afirmă că în iarna anului 1952, într-un meci pe care Rapid îl disputa, pe un ger năpraznic, cu Metalul București (în primul sezon din eșalonul secund al giuleștenilor), arbitrul n-a validat un gol marcat de Bazil. Supărat, atacantul a fugit în tribune, unde se vindea țuică fiartă, a cerut o ceșcuță și a dat-o pe gât! A revenit pe teren, a mai înscris un gol, arbitrul i l-a anulat și pe acesta, iar fotbalistul s-a dus iar în tribune și a mai băut o țuică fiartă. După care s-a dus la arbitru și i-a întins mâna, spunându-i: „Eu plec, că dacă mai dau un gol și mi-l anulezi, mai beau o țuică și mă îmbăt”.

Bazil Marian a jucat la Rapid până în 1953, când a renunțat la activitatea de fotbalist și s-a dedicat antrenoratului. A început ca „secund” la Rapid (1954-1960), după care, în 1960, a devenit „principal la Jiul Petroșani. După ce a mai trecut pe la Viitorul București, naționala de tineret a României, FC Argeș, Farul și Dinamo, a revenit în 1971 la Rapid. Cu Bazil Marian pe bancă, giuleștenii au reușit două calificări spectaculoase în cupele europene, eliminând formații precum Legia Varșovia și Napoli. A avut și o aventură în Algeria, antrenând, în perioada 1973-1975, grupările Boufarik și JS Kabylie. S-a întors pentru un sezon la Rapid (1977-1978), iar din 1979 a activat, timp de 10 ani, ca antrenor federal, după care s-a pensionat.

A ieșit din lumina reflectoarelor și a părăsit această lume în data de 19 ianuarie 2008, după ani de zile în care s-a luptat cu boala Alzheimer. Bazil Marian își doarme somnul de veci în Cimitirul Andronache din București.

Independența prin cultură

MUGUR BĂILEȘTEANU